

Uredništvo: aprava, Ljubljana.
Kopirarjeva & telefon 4001-4004.
Mesečna naročnina 20 lit., za in-
semstvo 40 lit. — Dek. rač. Ljub.
ljana 19.04. se naročnina na 19.04.
se izračuna. — Isključno nastopitev
in oglaševanje (talijske in inosemstvo)
OPJ & A. Milano.
Rekopisov se vračajo.

SLOVENE

JULIJ 1944

7
PETEK

2 Transporter, 1 Zerstörer und 1 Fregatte versenkt

Nordamerikanische Angriffe in der Normandie — In Italien alle Feindangriffe abgewiesen — Im Mittelabschnitt der Ostfront feindliche Durchbruchversuche zusammengebrochen

DNB. Aus dem Führerhauptquartier, 6. Juli. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Nordwestlich Caen setzte der Feind nach den schweren Verlusten des Vortages seine Angriffe nicht fort. Im Abschnitt südwestlich Carentan bis zur Westküste der Halbinsel Cherbourg griffen nordamerikanische Verbände während des ganzen Tages unter starker Artillerie- und Panzerunterstützung an. Im Verlauf der heftigen Kämpfe wurden unsere Gefechtsvorposten auf die Hauptkampflinie zurückgenommen. Wo der Feind auch in diese einbrach, sind unsere Truppen zum Gegenstoß angetreten. Die Kämpfe sind noch im Gange.

In Südfrankreich wurde ein englischer Sabotagetrupp im Kampf vernichtet.

Die Luftwaffe griff in der Nacht mit starken Schlachtflierverbänden feindliche Truppenbewegungen mit guter Wirkung an.

Bei dem gestern gemeldeten Angriff schwerer Kampfflugzeuge gegen feindliche Schiffsansammlungen in der Nacht vom 4. auf 5. Juli wurden nach abschließenden Meldungen ein weiterer Frachter von 7000 BRT versenkt, ein Zerstörer schwer beschädigt und ein Fahrgastschiff von 10.000 BRT in Brand geworfen.

Über den besetzten Westgebieten verlor der Feind 57 Flugzeuge, darunter 44 viermotorige Bomber.

In mehreren Gefechten gegen feindliche See- und Luftstreitkräfte versenkten Sicherungsfahrzeuge der Kriegsmarine vor der niederländischen und französischen Küste drei britische Schnellboote. Sie schossen ferner einen Zerstörer in Brand und beschädigten drei weitere Schnellboote durch Artillerievolltreffer. Ausserdem wurden 13 feindliche Jagdbomber zum Absturz gebracht. Fünf eigene Fahrzeuge gingen verloren.

Durch Kampfmittel der Kriegsmarine wurden im Seegebiet der Invasionen zwei vollbeladene Transporter mit 15.000 BRT, ein Zerstörer und eine Fregatte versenkt, ein weiterer Transporter von 9.000 BRT schwer beschädigt.

Unser Vergeltungsfeuer liegt mit nur geringen Unterbrechungen auf London.

In Italien waren gestern besonders im westlichen und östlichen Küstenabschnitt schwere Kämpfe im Gange. Unter Einsatz neuer Infanterie- und Panzerkräfte versuchte der Feind immer

wieder, unsere Front zu durchstoßen. Alle Angriffe blieben jedoch verlustreich vor unseren Stellungen liegen. Zahlreiche feindliche Panzer wurden dabei abgeschossen. Im Raum nördlich Siena wurde unsere Front zur Verkürzung wenige Kilometer nach Norden zurückgenommen. Die 278. Infanterie-Division hat sich unter Führung des Generalleutnants Hoppe in andauernden schweren Abwehrkämpfen gegen einen überlegenen Feind besonders tapfer geschlagen und ihm schwere Verluste zugefügt. Alle feindlichen Durchbruchversuche scheiterten an der Standhaftigkeit dieser Division.

Nachtschlachtflüge erzielten in feindlichen Nachschublagern im Adriatischen Küstenabschnitt Grossbrände und Explosionen. Italienische Torpedoflugzeuge griffen vor Bari feindliche Schiffsansammlungen an und trafen zwei Handelsschiffe von 13.000 BRT schwer.

Im Süden der Ostfront lebte die Gefechtsintensität zwischen dem oberen Dnjester und Kowel auf.

Im Mittelabschnitt wird an den Landungen von Baranowice und Molodeczno weiterhin erbittert gekämpft. Bei Baranowice schlugen deutsche und ungarische Truppen zahlreiche Angriffe der Sowjets in harten Gefechten ab. Westlich Molodeczno brachen feindliche Durchbruchversuche verlustreich für die Bolschewisten zusammen. In die Sperrriegel eingebrochene Kavallerie und Panzer wurden zerschlagen. Nordwestlich des Narocz-Sees wurden sowjetische Angriffsspitzen aufgefangen, zwischen Dünaburg und Polozk zahlreiche Angriffe des Feindes abgewiesen. In einer Einbruchsstelle sind noch heftige Kämpfe im Gange. Nördlich Polozk führten die Sowjets mehrere erfolglose Vorstöße.

Angriffe deutscher Schlachtflierverbände richteten sich vor allen gegen feindliche Marschkolonnen. Hierbei wurden wieder zahlreiche Panzer, Geschütze und mehrere hundert Fahrzeuge sowie einige Brücken zerstört. In der Nacht griffen schwere Kampfflugzeuge den feindlichen Nachschub, besonders den Bahnhof Kritschew an, wo ausgedehnte Brände und starke Explosionen entstanden. Ein weiterer zusammengefasster Angriff richtete sich gegen den Flugplatz von Minsk. Grosse Zerstörungen und zahlreiche Brände wurden beobachtet.

Einzelne britische Flugzeuge warfen in der letzten Nacht Bomben auf Orte im rheinisch-westfälischen Raum.

2 prevozni ladji, 1 rušilec in 1 fregata potopljeni

Ameriški napadi v Normandiji — V Italiji odbiti vsi sovražni napadi Na srednjem odseku vzhodnega bojišča so se zrušili sovražni probojni poskusi.

Führerjev glavni stan, 6. julija. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

Severnozapadno od Caena so včeraj pri težkih izgubah prejšnjega dne ni nadaljeval z napadi. Na odseku jugozapadno od Carentena do zapadne obale polotoka Cherbourg so ameriški oddelki ves dan napadali z močno podporo topništva in oklepnikov. Med ogorčenimi boji so bile naše prednje straže potegnjene nazaj na glavno bojno črto. Kjer koli je sovražnik vdrl v njo, so pričele naše čete s protinapadom. Boji so še v teku.

V južni Franciji je bila v boju uničena neka angleška sabotažna skupina.

Letalstvo je ponoči z dobrim uspehom z močnimi oddelki bojnih letal napadlo sovražnikove premike čet.

Po dokončnih poročilih je bila pri včerajšnjem napadu težkih bojnih letal na sovražnikova ladijska zbirališča v noči od 4. na 5. julij, potopljena neka nadaljnja tovorna ladja s 7000 tonami, nek rušilec težko poškodovan ter zažgana neka prevozna ladja s 10.000 tonami.

Nad zasedenimi zapadnimi ozemlji je izgubil sovražnik 57 letal med njimi 44 štirimotornih bombnikov.

V večih bojih proti sovražnikovim pomorskim in letalskim silam so potopile zaščitne ladje vojne mornarice pred nizozemsko in francosko obalo tri britanske hitre bojne čolne. Razen tega so zažgale nek rušilec ter s topniškim ognjem poškodovale tri nadaljnje hitre bojne čolne. Razen tega je bilo sestreljenih 13 sovražnikovih lovskih bombnikov.

Pet lastnih vozil je bilo izgubljenih. Z bojnimi sredstvi vojne mornarice sta bili na morskem področju invazijskega bojišča potopljene 2 polno natorjeni prevozni ladji s 15.000 tonami, nek rušilec ter neka fregata, neka nadaljnja prevozna ladja z 9000 tonami pa težko poškodovana.

Z masčevalnim ognjem le z majhni-

mi prekinitvami obstreljujemo London.

V Italiji so bili včeraj posebno na zapadnem in vzhodnem obalnem odseku v teku težki boji. Sovražnik je skušal z uporabo novih pehotnih in oklepnih sil vedno znova predreti našo bojno črto. Vendar so se z visokimi izgubami pred našimi postojankami zrušili vsi napadi. Pri tem so bili uničeni številni sovražni oklepniki. Na področju severno od Sienne je bila naša bojna črta zaradi skrajšanja potegnjena nekaj kilometrov proti severu. V neprestanih težkih obrambnih bojih proti nadmočnemu sovražniku se je posebno hkrati borila 278. pehotna divizija pod poveljstvom generalnega poročnika Hoppeja ter zadala sovražniku težke izgube. Zaradi odpora te divizije so se izjalovili vsi sovražni probojni poskusi.

Nočna bojna letala so povzročila v sovražnikovih preskrbovalnih skladiščih v jadranskem obalnem odseku velike požare in eksplozije. Italijanska torpedna letala so napadla pred Barijem sovražnikova zbirališča ladij ter težko zadela dve trgovski ladji s 13.000 tonami.

Na jugu vzhodnega bojišča je oživel bojno delovanje med zgornjim Dnjestrom in Koveljem.

Na srednjem odseku so na ožinah pri Baranovičih in Molodecznu v teku nadaljnji ogorčeni boji. Pri Baranovičih so odbile nemške in madžarske čete v trdih bojih številne sovražne napade. Zahodno od Molodeczna so se zrušili sovražni probojni poskusi z velikimi izgubami za boljševike. Konjenica in oklepniki, ki so vdrl v zaporne postojanke, so bili uničeni. Severozahodno od Narocke jezera so bili zaustavljeni sovjetski napadalniki, med Dünaburgom in Polockom so bili odbiti številni sovražnikovi napadi. Na nekem vdornem mestu so v teku še ogorčeni boji. Severno od Polocka so izvedli Sovjeti več brezuspešnih sunkov.

Napadi nemških oddelkov bojnih letal so bili naperjeni predvsem proti premikom sovražnikovih čet. Pri tem so bili uničeni zopet številni oklepniki, topovi ter več sto vozil in uničeni nekaj mostov. Ponoči so napadla težka bojna le-

Slowenen und Sloweninnen!

Das Gerücht wird verbreitet, mit den Banditen im Küstenland sei ein Vertrag geschlossen worden. Diese Behauptungen bleiben für uns in der Provinz Laibach ein Gerücht!

Der Kampf gegen den Kommunismus geht weiter, bis seine asiatischen Horden keinem europäischen Heim mehr zum Verderben werden können. Mit dem Bolschewismus gibt es kein Paktieren. Aber auch für die Angehörigen der Banden gibt es keine Gnade, solange sie für den Bolschewismus an ihrem eigenen Volk zum Verräter werden, es sei denn, sie nehmen die Amnestie des Obersten Kommissars im Anspruch! Das Leben unschuldiger Arbeiter und Bauern, Frauen und Kinder ist durch die jüdisch-bolschewistischen Henker vernichtet worden, das Lebenswerk unzähliger anständiger und fleissiger Menschen zerstört.

Das Blut, das in kameradschaftlicher Waffenbrüderschaft von Deutschen und slowenischer Landeswehr im Kampf gegen den gemeinsamen Todfeind vergossen wurde, ist uns eine heilige Verpflichtung. Der Kampf geht weiter bis zum siegreichen Ende!

6. 7. 1944.

Der Höhere SS und Polizeiführer
Rösener

SS-Gruppenführer und Generalleutnant der Polizei.

Befehl an die mir unterstellten Einheiten:

Der Kampf wird weitergeführt!

6. 7. 1944.

Der Höhere SS und Polizeiführer
Rösener

SS-Gruppenführer und Generalleutnant der Polizei.

Slovenci in Slovenke!

Širijo se govorice, da je prišlo na Primorskem do sporazuma s tolovaji. To je čisto navadna govorica!

Borba proti komunizmu se nadaljuje, dokler ne bodo njegove azijske tolpe mogle več škodovati evropskim narodom.

S komunizmom ni sprave!

Dokler bodo komunisti zaradi boljše vize izdajali lastni narod, ni zanje nikake milosti, razen za tiste, ki izkoristijo odredbe Visokega komisarja o ommestiji. Judovsko-boljševiški rablji so ubijali nedolžne delavce in kmete, tako da je delo neštetihi poštenih in pridnih ljudi uničeno.

Kri, ki je bila prelita v skupnem tovariškem boju Nemcev in slovenskih domobrancev proti skupnemu sovražniku, nam nalaga sveto dolžnost:

- Borili se bomo do zmagovitega konca!

6. 7. 1944.

Der Höhere SS und Polizeiführer
Rösener

SS-Gruppenführer und Generalleutnant der Polizei.

Povelje mojim podrejenim edincim:

Boj se nadaljuje!

6. 7. 1944.

Der Höhere SS und Polizeiführer
Rösener

SS-Gruppenführer und Generalleutnant der Polizei.

Izjalovljeni angleški napadi pri Caenu

Obrambni nemški uspehi na italijanski jadranski obali — Težki obrambni boji pri Baranovičih in Molodecznu

Berlin 6. julija. Ze od prvih dni bojev v Normandiji skušajo invazijske čete z največjo silo doseči dovolj širok in globok prostor, da bi lahko prešle njihove armade preko čisto taktičnih ciljev. Vsi ti poskusi so se pa medtem izjalovili. Nasprotnik doselej praktično ni mogel iti iz območja svojega težkega ladijskega topništva. Zaradi novih dovolov se je povečal pritisk na predmostju, vendar je narasel tudi nemški protipritisk od zunaj. Zato se bijejo čete sedaj le za male vasi, nepomembne višine ali doline ter ozke reke in rečice. Nepreravnoma odpirava sovražnik nemške postojanke in če se mu poneseči tak prodorni poskus, takoj napade na drugem mestu z novimi silami.

Gledano s tega stališča, so boji, ki so se pričeli 4. julija zahodno od Caena, le nadaljevanje devetdnevnih težkih bojev, pri katerih se je izjalovil sovražnik prodorni poskus ob reki Odon. Tu je izgubil sovražnik tretjino svojih oklepnikov. Ponočni napadi niso presenetili nemškega vodstva, ker so se izjalovili britanski prodorni poskusi pri Odonu, Gabrusu, Baronu ter Versenu proti zahodu, jugu in vzhodu. Zato je bilo pričakovati, da bodo skušali Britanci razširiti svoje vdorne področje. Po premetitvi svojih sil so postavili močne kanadske oddelke v bojni širini sedmih kilometrov na obeh straneh ceste Bayeux-Caen, na področju Carpiquetu proti vzhodu, nadaljnje sile pa pri Hottu. Tretji sunek od Odonu pa je služil kot razbremenitev glavnemu sunku.

Pred napadom so bili močni topniški dvoboji, v katere so posegli z nemške strani številne baterije in metelci, na nasprotnikovi strani pa tudi bojni ladji »Rodney« in »Courbet«. Naši oddelki so do opoldne z visokimi izgubami za sovražnika odbili vse napade, tako da to popoldne ni več napadel. Zahodno od Carentena so utrpeli ameriške invazijske čete občutne izgube in oklepniki.

tala sovražnikovo oskrbo, predvsem kolodvor Kričev, kjer so nastali prostorni požari ter močne eksplozije. Nek nadaljnji osredotočen napad je bil naperjen proti letališču Minska. Opažena so bila velika razdejavanja ter veliki požari.

Posamezna britanska letala so odvr-gla v pretekli noči bombe na kraje v rensko-westfalskem področju.

Novo orožje »etrah oklepnikov« in »oklepnika« peot je razbilo napadajoče sovražne oklepnike kline, tako da je lahko pehota s protinapadi odbila sovražnika, ki je vdrl na nekaterih mestih. Nemci so pri tem zajeli številne ujetnike.

Zaradi zboljšanja vremena je bilo zračno delovanje nad morskim in nad severno-francoskim področjem živahnije kot prejšnje dni. Po naknadnih poročilih se je zvišalo število sestreljenih štirimotornih bombnikov, ki jih omenja vojno poročilo z dne 5. julija, za dva nadaljnja štirimotorna bombnika.

Prav tako kot na invazijskem bojišču se je izjalovil angloamerikanski prodorni poskus v Italiji. V težkih bojih z močnimi sovražnimi pehotnimi in oklepniki silami so dosegli nemške čete ob zahodni in vzhodni obalni cesti popolne obrambne uspehe. Na srednjem delu bojišča je bilo težišče sovražnih napadov južno od Arezza, kjer so nemške čete ustavile Amerikance približno 8 km južno od mesta. Popoldne so nastala nova napadalna žarišča na področju Sienne in severovzhodno od Trasimenskega jezera. Tudi na teh področjih je pridobil sovražnik nekaj ozemlja, čeprav z visokimi izgubami. Na tem področju so v teku protinapadi. Zahodno od Sienne se je bolj posrečilo sovražnim oddelkom z 20 oklepniki z juga in jugozahoda prehodno vdreti v Casole. V protinapadu so bili Amerikanci zopet vrženi iz tega kraja ter so pri tem izgubili 6 oklepnikov. Podčastnik Behm je uničil pri tem tri sovražne oklepnike kljub temu, da so bili njegovi topovi obstreljavani z najtežjim topniškim ognjem. Posebno visoke izgube so imele na jadranskem odseku poljske plačaniške čete, ki so morale zaradi nemškega protinapada zopet izprazniti kraj Numanu.

Na srednjem odseku vzhodnega bojišča se nadaljujejo ogorčeni boji. Boljševiki skušajo napredovati s hitrimi edincami med Pripjetom in Dvino na razmeroma majhnih mostičih pri Baranovičih-Molodecznu. Južno od Dünaburga se je zbrala močna napadalna armada, ki ima očitni namen prodreti na srednji tek reke Dvine ter z nadaljnjim napredovanjem proti severu in severovzhodu zasesti ta važen odsek.

Sovjetske armade, ki prodirajo proti Vilni, so dosegle odsek Vilija, kjer so jih v ogorčenih bojih zaustavile nemške za-

Nemški tisk o Führerjevem govoru

Berlin, 5. julija. Komentariji nemškega tiska so vsi v znamenju Führerjevega govora ter opozarjajo na njegov posebni pomen v zvezi z revolucijo vojne tehnike, ki je nastala z uporabo orožja »V 1«. Führerjeva ugotovitev, da je nemška iznajdljivost vedno znova sposobna vzpostaviti tehnično ravnotežje, da bi ustvarila predpostavke za dokončno dosego vodstva te vojne, je v ospredju vseh komentarjev.

Dokler ne bomo dosegli te točke, piše »Berliner Börsenzeitung« bo nemški narod zažgano vztrajal v borbi in ustvarjanju. Bojnomu duhu svojih vojakov in iznajdljivosti svojih tehnikov stavlja ob stran brezpogojno zaupanje v svojo pravično stvar ter v pravičnost previdnosti. Iz tega globokega vira črpa moč, ki mu omogoča obvladovanje vsakega položaja, izpolnitev vsake dolžnosti in doprinasanje vseh žrtv. V teh dneh, ko se v Angliji vrste nervozne debate o nemškem orožju »V 1«, pravi »Berliner Nachtausgabe« in ko morajo angleški vojaški strokovnjaki priznati, da je tudi proti invazijskim armadam uporabljeno nemško orožje boljše od angleškega ali ameriškega, je govoril Führer vodilnim možem naše oboroževalne industrije. Nikakor ni zanikan težine nemškega usodnega boja, toda z vojaško samozvestjo je ugotovil, da ne bo Nemčija kapitulirala pred nobeno deželo ter je izrekel gotovost, ki temelji na nemški notranji moči in na nemških načrtih, da bo namreč Nemčija to dobo prestala in ob koncu vojno dobila.

Izhajajoč iz priznanja severnoameriškega kontreadmirala Gatsha, da so Nemci iznašli nov način boja, v katerem se ne bore več ljudje, temveč material in da so Nemci, ki uporabljajo tudi že majhen avtomatski tank, dosegli v vojni tehniki pomembne napredke, opozarja »Berliner Nachtausgabe« ob koncu na to, da sovpada Führerjev govor z važnim krizišcem na poti vojne tehnike. Uporaba orožja »V 1« predstavlja šele prvo razbremenitev. Med letom 1944 se bo nemški tehnični vojaški položaj stalno izboljševal in nemške tehnične prednosti, ki jih nihče ne more več zanikati, bodo prišle do popolne veljave.

Gigli umrl?

Milan, 5. jul. Italijanski tisk prinaša iz Londona izvirajočo vest, da je v Rimu umrl slavnj tenor Beniamino Gigli. S pristojnih mest deslej še ni bilo mogoče dobiti niti potrdila, ne dementija te vesti. Nedavno so poročali, da so anglosaške oblasti Gigliju prepovedale nastopanje v Rimu.

Seja madžarske vlade

Budimpešta, 5. julija. Danes dopoldne se je pod predsedstvom ministrskega predsednika sestali ministrski svet, ki je obravnaval važna politična in gospodarska vprašanja.

Sovjetska gonja proti Španiji

Stockholm, 5. julija. »Nya Dagligt Allehandan« opozarja v nekem poročilu iz Londona, da britanski tisk obširno ponatiskuje britanske sovjetske propagande, da je Španija podpirala izdelavo krilatih bomb in dovolila poskuse na svojem ozemlju. Isti listi, ki so svoječasno pisali proti Churchillovi izjavi o lojalnosti in nevmešavanju napram Španiji in ki so izražali svoje simpatije za španske levičarske revolucionarje, pozdravljajo te moskovske trditve, ki bodo, kot pravi Cummings v »New Chronicle« morda prisilile ministrskega predsednika, da bo spremenil svoj ton napram »fašistični Španiji«.

V tukajšnjih političnih krogih se vprašujejo, ali iz posnemanja sovjetske propagande proti Španiji v britanskem tisku lahko sklepamo o novi kampanji proti španski nevtiralnosti. Slična poročila, v katerih so se nahajali nemogoči očitki španski vladi, so sovjetska agencija in moskovski listi stalno objavljali, ne da bi jim angleški tisk posvečal večjo pozornost. Iz tega lahko domnevamo, da ima sedanje angleško objavljane sovjetskih napadov na špansko vlado politično ozadje.

Kaj je novega pri naših sosedih?

S Spodnje Stajerskega

Za regulacijo Pesnice in Dravinje se zelo trudijo zastopniki tamošnjega kmetijstva. Potreba regulacije teh dveh rečic je vsako leto večja. Letos v juniju je neprestano deževalo tako močno, da sta oba vodotoka prekrčila bregove in se je voda razlila prav na široko in globoko od brega do brega. Odnosila je pokoseno seno, a nepokoseno zalila z blatom in kamenjem. Tudi njive so pod vodo. Z vinogradov in sadonosnikov pa so zdrknili v nizave nečistotni plazovi, ki so tudi pretrgali cestne zveze. Tudi iz krajev doline Ščavnice poročajo o izredno velikih poplavi.

Duhovniške vesti iz Lavantinske škofije. Monsignor g. Andraš Lovrčič, župnik v mestu Ljutomer se je vrnil z dopusta na svoje službeno mesto. — G. Srečko Vršič vodi župnijo Mrija Srečna ter oskrbuje dušnopastirske posle tudi v sosednjih župnijah Sv. Ana, Sv. Jurij in Sv. Jakob. — G. Vinko Kraner, župnik pri Spodnji Sv. Kungoti pa zopet oskrbuje župnijo St. Ilj. Jarenina, Sv. Križ in Zg. Sv. Kungota. — G. Ferdo Pšunder, župnik v Rušah, vrši dušno pastirsko tudi v Selnici ob Dravi in Sv. Lovrenču. — Župnik v Limbušu g. Andrej Bračič pa je zelo obolal na očeh in le s težavo masuje.

Zaradi kvaritja in tatvine kolesa je bil v St. Rupertu v celjskem okrožju ro-

jeni 26 letni Martin Tratnik obsojen na pet mesecev ječe. Kolo je izmaknil v Gradcu.

Smrtna kosa. V ptujskem okraju so umrli: Marija Toplak, Franc Bombek, Marija Höller, Anton Gajšek. V Celju so umrli: Franc Gužar, Zora Pavlin, Marija Leskovec, Janez Šveglj, Janez Škodić, Jožef Kikelj, Jožef Debelak, Jožef Škrabar, Angela Bramer in Marija Golob. V občini Dobrna so umrli: Oto Maks Božnik, Alojzij Stravs, Neža Zerjav, Marija Jevnišek in Franc Kramer. V Rimskih Toplicah sta umrli Helena Pečnik in Karl Hrastrnik. V Trbovljah pa Franc Drnovšek, Franc Vode, Janez Berlak, Luka Košir in Marjeta Škrabanja.

Iz Hrvaške

Nov upravni poveljnik ustaške mladine. S Poglavitnikovo odredbo je imenovan podžupan dr. Friderik Niedziński za upravnega poveljnika ustaške mladine.

Nove hrvaške opere. Razni hrvaški skladatelji so v zadnjem času pripravili več novih hrvaških oper. Tako je skladatelj prof. Kretlo Oduak napisal opero »Propast svetla«, Brkanović »Ekinokcije«, Jakob Gotovac je pa pripravil opero »Kamenik«, katera ima za vsebino življenje delavcev v kamnolomu. Mladi hrvaški skladatelj Ivo Lhotko-Kalinski bo pa v kratkem izročil hrvaški državni operi v uprizoritev svoje operno delo »Pomet«.

Besedilo za to opero je napisal dr. Marko Fotez po Dižičevi komediji »Dundo Maroje«.

Cetrta razstava hrvaških likovnih umetnikov. Hrvatska državna akademija umetnosti pripravlja za ta mesec četrti razstavo hrvaških likovnih umetnikov. Umetnostno razstavo bo odprl 17. julija hrvaški prosvetni minister dr. Mikanec.

Zagrebski nadškof proti nedostojni modi. Zagrebski nadškof dr. Stepinac je s posebno okrožno priporočil razpečevanje knjižice »Za čast in dostojanstvo žene«. Knjižica ima namen zopet dvigniti čast žene z lepim obnašanjem in dostojnim oblačenjem v duhu lankolektne okrožnice zagrebskega nadškofa proti nedostojni modi.

Oddaja žita na Hrvaškem. Hrvatsko kmetijsko ministristvo je izdalo novo odredbo o oddaji žita na Hrvaškem, ki zmanjšuje količine, katere morajo oddati kmetje. Letos je treba oddati na katastralni oral 160 kg žita, dočim je bilo treba lani oddati 210 kg in sicer pri obratih, ki imajo 10 do 15 katastralnih oralo površine. Še nadalje pa je treba oddati kmetom druge pridelke. Količina, ki jo je treba oddati, se ravna po velikosti obrata. Površine s posevki oljnih rastlin, industrijskih rastlin, travniki in pašniki pri tem niso upoštevani.

Gozdni tollovari odpeljali nečaka škofa dr. Šimraka. Hrvatsko časopisje poroča, da sta letošnji veliko sredo prišli v Šimrake v Zumberku dve oboroženi tollovarji ter sta odpeljali neznanega kmeta tamošnjega grško-katoliškega duhovnika dr. Ivana Šimraka, nečaka grško-katol. škofa dr. Janka Šimraka. Dr. Ivana Šimraka sta gozdni pokvarjenki vodili preko Mrzlega Polja v Sveto Jano, kjer se je za njim izgubila vsaka sled. Ta dogodek je ljudstvo zelo razburilo. Zato so ga pričeli komunisti nato miriti s svojo agitacijo, češ da je dr. Šimrak pri njih popolnoma svoboden, zopet drugi, da je težko obtožen in da bo preiskava proti njemu trajala dalj časa. Ljudstvo tem tollovarskim govoricam ne verjame in se boji, da so tudi nad tem zglednim duhovnikom rdeči krvoloki izvršili enak zločin, kakor že nad šestimi drugimi. S tem svojim zločinom so komunisti zopet dokazali, kako si zamljajo »versko svobodo«. Dr. Ivan Šimrak se namreč na Hrvatskem politično sploh ni udeleževal, ker se je šele letos vrnil iz Rima, kjer je šest let študiral teologijo in filozofijo.

Razgovori o stanju letošnjega žitnega pridelka na Hrvaškem. — V hrvaškem ministristvu za kmetijstvo in prehrano ima trenutno resorni minister razgovore z vsemi vel. župani, župnijskimi kmetijskimi komisariji, zastopniki kmečkih zvez, posameznih združenih organizacij in s kmečkimi zastopniki. Na sestanku razpravljajo o stanju letošnjega žitnega pridelka ter o njegovi razdelitvi in uporabi.

Naznanila ljubljanskih prirediteljev

Dramsko gledališče

Petek, 7. julija: zaprto.
Sobota, 8. julija ob 18: »Kozarec vode«. Red Sobota.
Serihejeva vesela igra »Kozarec vode«. Ta ninkovita komedija obravnava dvorske spletke na dvoru angleške kraljice Ane. Dve politični struji, katerih zastopnika sta vojvodinja Malbouroughska in grof Bolingbroke, pomagata s svojim nasprotstvom ljubezenski zgodbi dvorjanke Abigaille in poročnika Mashama do zaključka. V glavnih vlogah: Nablocka, Mira Danilova, Vida Juvanova, Vl. Skrbinec in Nakerat. Režiser: prof. Šest. Scena: ing. Franz. Kostumi: D. Kačerjeva.

Operno gledališče

Petek, 7. julija: zaprto.
Sobota, 8. julija ob 18: »Paganini«. Opera. Red B.
F. Lehar: »Paganini«. Opera v treh dejanjih. Libretista Pavel Knepler in Bela Jenbach. eta uporabila v svojem libretu osebnost slovitega goslarja Paganinija, ki je živel za časa Napoleona ter bil znan širom Evrope kot brezprimeren virtuoz in človek demoničnega čara. Z zelo svobodno

pevniško licenco obravnavata ljubezensko epizodo virtuozna na dvoru Napoleonove sestre Ane Elizete.

Foersterjev »Gorenjski slavček« ob 70-letnici njegovega prireditelja prof. Karla Jeraja. Pretekli teden je slavil prof. Jeraj svojo 70-letnico. Javnosti je znan iz polpretekle dobe kot eden naših najboljših violinistov. Prof. Jeraj je med drugimi muzikalnimi prireditelji, ki jih je napravil tokom let, pripomogel glasbeni ureditvi Foersterjevega »Gorenjskega slavčka« do dokončne oblike, v kateri ga izvaja Opera tudi to sezono. V nedeljski predstavi bo dirigiral izvedbo tega dela prof. Jeraj, ki jo je vodil tudi že pred leti. Da bo dobila za to priliko predstava nov mik, bo nastopila v glavni ženski partiji Minka Milica Polajnarjeva, ki je bila za to vlogo že prvotno določena, pa ji je dolgotrajna bolezen preprečila nastop. Partijo Franja bo pel Uršič, Majdo — Zamejš — Kovčeva, Chansonetta — Janko, Ninon — Zakrajškova, Francolinji — Baukartova in Sanciova, Štruklja — Betetto k. g. Rajda — Banovec, Lovra — Dolničar, Krmarja — Gregorin, Sla — Planecki. — Godi se na Gorenjskem pred eto leti. Režiser: E. Frelih. Koreograf: ing. P. Golovin. Scena: ing. E. Franz.

MALI OGLASI

Službe

FANTA
14 do 15 let starega, ki zna ministrirati, ta. koj sprejme v službo. Pokopalska uprava Sv. Križ — Ljubljana, b

HLAPCA ali DEKLO
za oskrbovanje krave in prašica ter za lužja poljska dela. Sprejem, plača in hrana dobra. Prednost imajo begunci. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 3859. b

KUHARICO
zmožno tudi nekaj kmečkega dela in z znanjem nekaj nemščine, sprejemamo. Nastop službe takoj. Predstaviti se: Bata, H. nadst., pri Kuncu.

Vajenci

VAJENKO
za trgovino s tehn. in elektrotehničnimi predmeti sprejemamo. Po. 300 je 4 razredi srednje ali meščan. šole. Pismene poudarke nasloviti na: »Elektroindustrija d. d.« Ljubljana, Gosposvetska c. št. 13. v

Razno

OPOZORILO!
Kupce prasičkov za rejo opozarjamo, da so bile živali proti rdečici zaščitno cepljene. Potrebno je zato, da se jih da še enkrat cepiti. — Gospodarska zveza. r

Prodajo

PREKLEJE ZA FIJOL
in paradižnik dobije pri Gospodarski zvezi, Maistrova ulica 10. d

Živali

PRASIČKI ZA REJO
težine 60 do 80 kg. Reflektante, ki se zanimajo za prasičke št. Jernejske pasme v gornji težini, prosimo, da se oglašijo pri Gospodarski zvezi, Dunajska cesta 29. t

V najem

SKLADIŠČE
iščem v najem za lesno trgovino, nekaj strehe, ograjeno. Poudarbo na upravo Slovenca pod »Skladišče« št. 3875. n

ZDRAVILNA ZELISKA
VSEH VRST
POVRTNINO-SADJE-GOBE
VSEBEN IN SVETLOSTANJE
REDNO KUPUJEMO!
HRANILNI
PROIZVODI
DISARNA, SKLADIŠČE
VIDOVČANSKA CESTA št. 10
LJUBLJANA

V vezavi je nova knjiga
»Slovenčeve knjižnice«

KINO »SLOGA« 27-30

Danes zadnjkrat!
Ena najboljših »moserjanskih« pustolovščin, veriga nesporazumov in znamenjav, veselo igra za vse, ki se radi od srca nasmehajo. v filmu
»Moja hči na Dunaju«
Hans Moser, Dorit Kreysler, Charlott Daudert, Hans Olden, Hedwig Bleibtreu, Elfriede Datzig.
PREDSTAVE danes ob 16 in 19

KINO »MATICA« 22-41

... Prekrasnih uric ne bom nikdar pozabila, Tvoja deklica. Ako bi hoteli vedeti, kaj je še v pismu, prosim, film
»Srček moj...!«

Vam vse to razložijo na razposajen način.
Sodelujejo:
Johannes Riemann, Dorit Kreysler, Ida Wüst.
PREDSTAVE ob 16 in 19

KINO »UNION« 22-21

Prekrasn perski in revijski film s slavnim tenoristom Benjaminom Gigli-jem

»Uspavanka«

Trnjeva je umetnikova pot do uspeha, priznanja in slave.
Marte Harell, Lizzi Waldmüller, Albert Schönhals, Werner Hinz, Axel v. Ambesser.
PREDSTAVE ob 17 in 19.15!

+

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš ljubljani prijatelj, gospod

Franc Šindelár

Pogreb draga pokojnika bo danes v petek ob 3 popoldne v Žal, kapela sv. Andreja, na pokopališče k Svetemu Križu. Maša zadušnica bo brana v torek 11. julija v cerkvi sv. Družine v Mostah.
Naj počiva v miru!
Ljubljana, 6. julija 1944.

Zalujoči prijatelji

Za vedno me je zapustil moj srčno ljubljeni oče, stric in svak, gospod

Pogačnik Matevž

poštni upravnik v pok.

Pogreb draga pokojnika bo v soboto, dne 8. julija 1944, ob 1/3 popoldne v Žal, kapelice sv. Jožefa, na pokopališču k Sv. Križu.
Ljubljana, dne 6. julija 1944.

Globoko žalujoča

Pogačnik Amalija
roj. Ruprecht, žena
in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, dne 6. julija 1944.

Zahvala

Ob bridki izgubi našega ljubljene

NIKOTA

izrekam prisrčno zahvalo vsem, ki ste z nami sočustvovali, ki ste mu poklonili cvetje, počastili njegov spomin z dobrimi deli ter ga pospremili na njegovi poslednji poti.
Ljubljana, 6. julija 1944.

Zalujoča rodbina Weiss

Zahvala

Vsem, ki ste izkazali čast in spoštovanje ter ljubezen naši nepozabni mami, tačci, stari mami in teti, gospe

Fani Kokalj roj. Šumi

se najprilneje zahvaljujem. Posebno zahvalo sem dolžan duhovnemu tolažniku, ki ji je stal že leto in pol ob strani, ko ni mogla iz stanovanja, češ, duhovščini, g. dr. Frantu Misa za zdravniško nego in vsem drugim uglednim in spoštovanim prijateljem naše hiše, tovarišem in gospodom na javnih položajih. — To sočustvanje nam lajša gorje v težkih urah ločitve. Sv. maša zadušnica ne bo darovana 9. t. m. kot je bilo javljeno, ampak 15. t. m. ob 7 zjutraj v larni cerkvi Sv. Petra.

Ljubljana, 6. julija 1944.

Polkovnik Tonči Kokalj, sin v imenu vseh svojcev

Zahvala

Za vse dokaze iskrenega sočustvovanja ob izgubi moje matere

Čiuha Karle

se vsem najlepše zahvaljujem. Posebno zahvalo izrekam č. duhovščini in č. sestram Zavetišču sv. Jožefa v Ljubljani za nego in skrb ter vsem, ki so pokojnico spremili k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica bo darovana v soboto 8. julija 1944 ob 8 zj. v kapelici Zavetišča sv. Jožefa v Ljubljani.
Ljubljana, 6. julija 1944.

Inž. Čiuha Marjan, sin in ostalo sorodstvo

Zahvala

Za vse dokaze iskrenega sočustvovanja ob izgubi moje matere

Čiuha Karle

se vsem najlepše zahvaljujem. Posebno zahvalo izrekam č. duhovščini in č. sestram Zavetišču sv. Jožefa v Ljubljani za nego in skrb ter vsem, ki so pokojnico spremili k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica bo darovana v soboto 8. julija 1944 ob 8 zj. v kapelici Zavetišča sv. Jožefa v Ljubljani.
Ljubljana, 6. julija 1944.

Inž. Čiuha Marjan, sin in ostalo sorodstvo

ŽOGA SREČE

25

Bilo je neizbežno, da je prišel k »Jutru«, ki je bil za tiste čase za profesionalne nogometaše — tako rekoč končna postaja. Zgodovina nogometa pripoveduje, kaj je počakal etoril za ta, nekoč degradirani klub — ampak šele, ko je tista zgodovina bila napisana, se je zvedelo, kaj je Papir storil za Torkerja.

Nobeden od njih ni hotel ničesar govoriti o tem, ampak konec čudežev je bil, da je Torker postal popoln abstinent, a vendar ni izgubil svoje nekdajne čudovite nogometaške spretnosti. Da, ko je bil drugo sezono pri »Jutroviču« — takrat je bil dva in trideset let star — je pomnožil svojo zbirko za eno športno čepico. Ko je Papir odšel od »Jutroviča« in prevzel »Žogo«, je vzel Torkerja s seboj. Torker ga je gledal, kakor gleda zvest pes svojega ljubljene gospodarja.

Anton ni poznal vse te zgodbe, vedel pa je le, da je bil najboljši in najhitrejši strelec, kar jih je bil kdaj videl v nogometu. Vedel pa je tudi, da je neizmerno eročen, če ima takega umetnika za soigralca. Le da bi mu Torker dal ugodno priliko! V prvi polovici Torker sam ni

imel mnogo ugodnih prilik; desno krilo je bilo v celoti zanemarjeno.

S svojim bledim obrazom, nabrekli očmi in mršavih nogami Torker ni bil videti imeniten nogometaš. Toda v zvezi vsemu temu je bil. Kadar je le ena tistih mršavih nog dobila žogo, je žoga zletela, kakor bi jo iz topa izstrelil.

Zmagaleki slavospev nekega imenitnega golmana je vreden, da se omeni na tem mestu: »Moj Bog,« je nekoč rekel, »kadar Torker zares bje tisto preklicano žogo...!«

»Zelo prijazno od vas, gospod Torker,« je odvrnil Anton in zardel.

»Moji tovariši mi pravijo samo Torker, fante!« se je odrezal slavni notranji deeni napadalec, ko se je od zunaj začul poziv sodnikov piščalke, ki je klicala moške k nadaljnjemu boju.

»Danes jim bomo že pokazali, kaj moremo v tej polovici stori!«, fante!« je rekel Torker živahno.

Moško je držal svojo besedo.

Niti grožnje »očke« niti silno kričanje gledalcev ni imelo nikakršnega učinka na Brucka; tudi v tej polovici je uporabljal

isto taktiko. Neumorno je napadal naprotnike, ampak svoje napadalce je zamenjal, ali bolje povedano, lastno desno krilo, in to brez sramu in očitno.

Kmalu je razpaljena množica — razjarjena v tistih malih prilikah, ko je Anton dobil opravka, opravila svoje delo dobro — videla Torkerja, ki je iskal svoje žrtve v ozadju. Napadel je enega napadalca »Črnega Krogca«, si pridobil žogo in brzel z njo dalje, privabil halfbacke, potem pa jo je bliskovito sunil naprej, da bi jo njegov soigralce prevzel v teku. Kakor blisk se je pojavilo levo krilo, in že je odhitelo. Anton je bil ujel žogo z leve noge, fingiral, da krene navznoter, namesto tega pa je odbrzel ob črti z brzino, ki je sapa zapirala.

Braun se je behetal in mu odletel naprej. Toda vitko desno krilo ni omahovalo, Braun ga je bil res enkrat podrl, toda sedaj je že vedel, s kom ima opraviti. Braunova pleča so lopnila po praznem zraku, zunanji okretaji, zviti napadalec je znova fingiral — pa odnesel žogo s seboj. Preden se je Braun zavedel, mu je bučno ploskanje, ki je naraslo v pravi vihar, oznanjalo, kako je bil do dobra ukrajen; igralce pa, kateri mu je nameraval odvzeti žogo, je bil že šest čevljev proč in se je skrbno pripravljati, da centriral.

Centriral pa ni notranjemu levemu napadalcu Kaiserju, ki mu je na vso moč mahal z rokami, pač pa je žoga odletela po tleh naravnost, kakor bi bila črta potegnjena, do nog Torkerja. Gledalci so vi-

deli, kako se je Torker zvil naprej kakor kača, vzdignil desno nogo, tisto strašno nogo — in v naslednjem trenutku je vihar pretresal zrak, ko je žoga privršala v mrežo in je golman »Črnega Krogca« tilpaje gibal z rokami. »Gol!«

Pretrpetljiv je ta kriki, morebiti najbolj čarobno vzpodbujajoča beseda v nogometaškem jeziku. Mogočno, veličastno, čeprav histerično se je razleglo, in v tem, ko so resnobni ugledni možaki nedostojno metali klobuke po zraku, ne da bi vedeli, kam jih veter odnese, je prišel Torker po igrišču in strelal roko soigralcu, ki mu je bil podal žogo.

»Imenitno, fante!« je rekel. »Saj sem rekel, da jim bomo že pokazali.«

»Do-bro i-gral Ho-fer!«

Spriču takega vzhujenega vpitja z vseh strani je Anton močno zardel. Bil je v veliki zadregi, kakor kakšna solarka. Da prikrje zmedenost, se je eklonil, da tesneje priveže vrvice na čevlju, ki je bila itak že dobro privezana.

Tisto iznenadenje je učinkovalo v vrstah »Črnega Krogca« kakor bomba. Braun ga je zakrivil; ampak to ni zmanjšalo vznemirjenja; po drugi strani pa ga je še povečalo. Ni bilo dosti prilik, ko se je Braun dal tako prekaniti, kakor to pot.

Za »Žogo« je imel gol čudovito bodrilno vrednost. Vse moštvo se je z novo vneto lotilo dela. Tukaj se jim je nudila ugodna prilika, da zmanejo »Črni Krog«! Samo Bruck se je kujal. Sicer je igral še naporneje kot prej in ustavljal napa-

dalec gostov, pa je nevtiraliziral svoje učinkovite napade s tem, da je še dalje zamenjal svoje desno krilo.

To so mu tudi povedali — v resnici so mu povedali! Gledalci so mu povedali v živahnih izbruhih. »Žogin« kapitan Renner ga je poklical vstran in se pritoževal. Torker je temačno gledal in gestikuliral, toda vse še malo ni predrugačilo stvari.

»Drži se kar na krilu, fante!«

Torker je uporabil ugodno priliko, ko je žoga zletela na streho velike tribune, da je »spregovoril nekaj besed« s svojim soigralcem. »Storil bom, kar sem rekel, da bom. Samo kar drži se na krilu!«

Torker je, kakor večina velikih umetnikov, mrzel surovo borbo, to naj delajo preprostejši igralci, on bo opravil samo zaključni posel. Toda gledalci, ki so mu sedaj odpustili njegovo navidezno prevzetnost, so se čudili, ko so videli, da je opravil pomožno delo — se umaknil med balfe in driblal, da bi sunil žogo Antonu.

Anton ni niti enkrat opustil prilike, da bi se mu odzval. V njem je vse gorelo. V njem je plala mladost in življenjska moč. Sedaj so ga poskušali, in on je hotel, da spozna, da je dober igralec. Včasih so mu nasprotniki delali preveč težav, drugkrat se je z levim balfom »Črnega Krogca« in Braunom uspešno spoprijel. Vse čas pa je igral do poslednje iskrice moči, ki je bilo v njem — in vsako nogometno obdobje ima rado igralca, ki je na preiskušnji.